

JAARVERSLAG **2015-2016**

Spoorstraat 1
3811 MN Amersfoort
tel: 033-4689000
www.vrijzinnigen.nl
email: bureau@vrijzinnigen.nl
Twitter Vrijzinnigen_nl
Facebook Vrijzinnigen Nederland

Vormgeving
H. op den Dries
Ontwerpstudio Driesign Zutphen

druk
Van Gorcum, Assen

Ontmoeting op de ICUU Conferentie 2016

INHOUD

Missie en Visie Vrijzinnigen Nederland	6
1. Highlights landelijk bureau in 2015 – 2016	7
1.1 Communicatieplan 2.0	
1.2. De uitwerking van ‘Verder vanuit kracht’	8
1.3 Beleidsplan	9
1.4 Nieuwe opzet Algemene Vergadering (AV)	10
1.5 Opzoomerlezing	11
2. Ondersteuning afdelingen en voorgangers	12
2.1 Afdelingen	
2.2 Er zijn twee workshops voor afdelingen en voorgangers	13
2.3 Vrijzinnigen Nieuwe Stijl	14
2.4 Innovatiesubsidies	15
2.5 Ondersteuning van voorgangers	16
3. Versterking van het netwerk	17
3.1 ICUU conferentie in Nederland Mennoerde Elspeet	
3.2 Stichting stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed (SSVG)	19
3.3 VVP	
3.4 Raad van Kerken	20
3.5 Zinweb	
3.6 Zin in Opvoeding	
4. Landelijke projecten extern gefinancierd	21
Archief 2 Magazine Geloof zonder zekerheid Vrijzinnige week 2016	
Convent van voorgangers	22
Vrijzinnig Protestantse Stichting voor Bejaardenzorg (VPSB)	24
Interkerkelijke Overleg in Overheidszaken CIO	25
CIO-O Pleidooi voor een nieuw Protestants Centrum voor Godsdienst Vormings Onderwijs	26
Stichting Allegoeds	27
Landelijke Stichting IKOS (=Interkerkelijke Stichting Onderwijszaken)	28
Versterking plaatselijk draagvlak IKOS 70 jaar	
Samenstelling landelijk bestuur Vrijzinnigen Nederland 2015-2016	29
Samenstelling Convent van Voorgangers en vertegenwoordigingen van Vrijzinnigen Nederland (naar de stand op 31-8-2016)	

Jaarverslag 2015-2016

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de activiteiten van de landelijke vereniging. Onder de activiteiten van de landelijke vereniging vallen de werkzaamheden van het landelijk (hoofd)bestuur, het bureau, de verschillende werkgroepen of commissies en alle werkzaamheden van onze vertegenwoordigers in andere organisaties. Dit is geen jaarverslag van de activiteiten van de afdelingen, toch zult u hier en daar hoogtepunten uit afdelingen aantreffen omdat deze activiteiten dit verenigingsjaar 2015-2016 mede kenmerken. Iedere afdeling heeft haar eigen jaarverslag, dit is een verslag van de werkzaamheden van de landelijke 'paraplu'. De taken van de landelijke vereniging zijn aan de ene kant het ondersteunen van de afdelingen en aan de andere kant het versterken van het vrijzinnig gedachtegoed en het vrijzinnig netwerk in Nederland en daarbuiten. Zoals omschreven in onze missie en visie:

Missie Vrijzinnigen Nederland

Vrijzinnigen Nederland verbindt mensen die inspiratie en zingeving willen delen. Religie, wetenschap, cultuur en natuur inspireren ons. Waar mogelijk laten wij onze vrijzinnige visie horen in het maatschappelijk leven en in het publieke debat.

Visie Vrijzinnigen Nederland

Iedereen mag zelf een antwoord formuleren op de vraag wat het betekent om vrijzinnig te zijn. Met elkaar vormen wij een netwerk van 'vrijzinnige' mensen die zich betrokken voelen bij de maatschappij en een positieve bijdrage willen leveren aan een betere samenleving.

1. Highlights landelijk bureau in 2015 – 2016

Elk jaar gebeurt er veel en lijkt het of er meer gebeurde dan het jaar daarvoor. Naast mooie waren er ook verdrietige momenten. Dit jaar overleed ons erelid Margot Baud-van Suchtelen van de Haare. Wij denken dankbaar terug aan al het werk dat zij voor de landelijke vereniging heeft gedaan.

Verder stond dit jaar in het teken van de uitwerking van de gesprekken met de afdelingen en de verbetering van de communicatie en publiciteit. De volgende vier punten kenmerkten het werk in het landelijk bestuur en op het landelijk bureau.

1.1 Communicatieplan 2.0

Het meest grote verschil in de landelijke organisatie is dit jaar de aanwezigheid van Jorien van Maanen op het landelijk bureau. Sinds 14 september 2015 werkt zij 16 uur per week aan de verbetering van onze interne en externe communicatie. Zij brengt expertise in op het gebied van communicatie en publiciteit. Zij verbeterde de website en onze landelijke Facebook pagina. De digitale nieuwsbrief is gegroeid en heeft nu een totaal van 600 adressen. Zij bezocht verschillende afdelingen om assistentie te verlenen bij hun website en bij communicatie vraagstukken. Ook in het project Vrijzinnige Zeven speelt zij een belangrijke rol.

Afdeling Midden-Drenthe

Een bijna mystiek bezoek aan de tentoonstelling de Maya's in Assen

1.2. De uitwerking van ‘Verder vanuit kracht’

De leden spraken op de Algemene Vergadering (AV) van 2015 hun voorkeur uit voor het, zo snel mogelijk, uitvoeren van de onderstaande twee projecten:

A. De vrijzinnige gereedschapskist

Het landelijk bureau is er voor de ondersteuning van de afdelingen. Wat het landelijk bureau allemaal in huis heeft, was voor veel afdelingen niet bekend. Het doel van dit project was beter aan te sluiten bij de behoeften van de afdelingen en het bekender maken van het aanbod van het landelijk bureau voor (nieuwe)bestuursleden en voorgangers van afdelingen. De gereedschapskist is sinds begin juli online te vinden op de landelijke website. De werkgroep gereedschapskist bestond uit: Grietje van der Voet (voorzitter afd. Rhenen), Gerard van Brussel (secretaris afd. Brielle), Esseldien Wennink (voorganger afd. Velp) en Elsbeth Goettsch vanuit het landelijk bureau. De werkgroep heeft de aanwezige informatie doorgenomen om ze aan te scherpen en beter inzichtelijk te maken voor de afdelingen. De documenten worden geüpdatet wanneer dat nodig is en aangevuld met nieuwe informatie die voor de besturen en voorgangers van belang zijn. Jorien van Maanen heeft extra uren gekregen om de gereedschapskist te plaatsen op de website.

B. De Vrijzinnige Zeven

‘Het vrijzinnige geluid komt te weinig in de media’ is een opmerking die veel is gehoord tijdens de cluster gesprekken. Voor meer publiciteit in het landelijke levensbeschouwelijke debat is meer aandacht en inzet nodig. De werkgroep, bestaande uit Johan de Wit, Marjan Hengeveld, Jorien van Maanen en Wies Houweling, nodigde alle afdelingen uit namen te noemen van mensen die het vrijzinnige geluid kunnen weergeven. Er werden veel namen genoemd en de werkgroep kwam tot een zevental mensen: Prof. dr. Hetty Zock, Prof. dr. Laurens ten Kate, drs. Johan de Wit, dr. Rob Nepveu, drs. Helene Westerik, drs. Klaas Douwes en drs. Wies Houweling. Dit gemengde team zal van zich laten horen komend jaar. Er is een mediatraining geweest en er zijn korte introductie filmpjes gemaakt. De filmpjes zijn te vinden op de website. Dit project kan nu verder uitgewerkt worden.

1.3. Beleidsplan

Er was een nieuw beleidsplan nodig want het oude beleidsplan loopt in november 2016 af. Aangezien de vereniging net door een intensief traject van gesprekken met afdelingen was geweest, besloot het landelijk bestuur de opbrengst van deze gesprekken als uitgangspunt voor haar nieuwe beleidsplan te maken. Samen met het, door de voorgangers geüpdatet, identiteitsdocument was dit de basis van de brainstorm van het landelijk bestuur met enkele gasten en meelezers. Het was een creatief proces dat leidde tot een praktisch beleidsplan met duidelijke lijnen voor de komende vier jaren. Het concept beleidsplan doorloopt dit najaar de gebruikelijke inspraak/meedenk routes langs de regionale bijeenkomsten en de voorgangers.

Ontmoeting in Brielle

1.4 Nieuwe opzet Algemene Vergadering (AV)

De AV kreeg in 2015 een nieuwe opzet. In plaats van een hele dag te vergaderen over de inhoudelijke en financiële zaken van de vereniging werden er workshops aangeboden. Er was een workshop 'Gesprek met bestuur' waar aandacht aan de inhoud en de financiën werd besteed. Een workshop 'Voor meer communicatie en PR' om met afdelingen te kijken naar de verschillende websites en social media, een workshop 'Een update innovatieprojecten' waar verschillende afdelingen hun ervaringen deelden en tenslotte een workshop 'Een gesprek tussen Laurens ten Kate en Paul Rasor'.

Plenair werden de besluiten over de Centrale Regeling en het vaststellen van verslagen en financiële zaken genomen.

Intrede Klaas Douwes in Apeldoorn

1.5 Opzomerlezing

In de AV 2015 werd aan Aart van Lunteren de Opzomerprijs aangeboden.

Op 16 april 2016 hield Aart van Lunteren de Opzomerlezing in Baarn met als titel **'Verlangen en verzet'**.

Het was een inspirerende bijeenkomst waar meer dan honderd mensen op af zijn gekomen.

De lezing is gefilmd en op Youtube te bekijken.

Een korte impressie is te vinden op www.vrijzinnigen.nl.

2. Ondersteuning afdelingen en voorgangers

Er komen vele kleine en grote vragen binnen op het landelijk bureau van leden, voorgangers en afdelingen. Elsbeth Goettsch beantwoordt de meeste vragen, of zorgt dat iedereen een antwoord krijgt.

2.1 Afdelingen

Naast de dagelijkse vragen willen we dit jaar de volgende punten vermelden:

- Het landelijk bestuur en bureau hebben het bestuur van Soest zoveel mogelijk bijgestaan rondom diverse zaken.
- Met de afdeling Maassluis zijn gesprekken gevoerd over de toekomst van het gebouw nu de afdeling zich beraadt over opheffing.
- Dit jaar zijn de afdelingen Varsseveld, Hardinxveld-Giessendam en Huizen bijgestaan in het vervullen van vacatures. De afdeling Tholen en de Kapel in Hilversum (samenwerkingsverband van Remonstranten, Doopsgezinden en Vrijzinnigen Nederland) kregen ook een nieuwe voorganger.
- Het veilig stellen van de ANBI status is een doorlopende zorg. Het beleidsplan en de jaarrekening van alle afdelingen moeten voor de fiscus duidelijk vindbaar op de eigen of op de landelijke website te vinden zijn. Het landelijk bureau ondersteunt inmiddels acht afdelingen door inzicht te geven in het beleidsplan en de jaarrekening van de betreffende afdelingen te plaatsen op de landelijke website. Er wordt een jaarlijkse update gestuurd naar alle afdelingen om te zorgen voor de juiste gegevens.

Hardinxveld Giessendam

2.2 Er zijn twee workshops voor afdelingen en voorganger georganiseerd op het landelijk bureau.

De workshop 'Schrijf je eigen afdelingsgeschiedenis' door Thom-Eric Krijger en Elsbeth Goettsch en de workshop 'Nieuwe bestuursinitiatieven' door Ad Soutendijk (voorzitter afd. Brielle). De workshops werden goed bezocht.

Hardinxveld Giessendam

2.3 Vrijzinnigen Nieuwe Stijl

In de AV van 21 november 2015 is door de afdelingen De Bilt/Bilthoven (Woudkapel) en Driebergen (Parklaankerk) een motie ingediend met een aantal voorstellen om te komen tot een 'nieuw Governance model' voor Vrijzinnigen Nederland. Aangezien de motie te kort voor de AV was ingediend om als motie behandeld te kunnen worden (het landelijk reglement schrijft een termijn van twee maanden voor) is de motie slechts besproken. Naar aanleiding daarvan heeft de AV zich geschaard achter het voorstel van de voorzitter om een werkgroep in te stellen die de huidige structuren en statuten tegen het licht houdt en om te komen met voorstellen voor aanpassing. De afdelingen De Bilt/Bilthoven, Driebergen en Voorburg/Sassenheim e.o. hebben het initiatief genomen om een eerste uitwerking van de motie aan het landelijk bestuur voor te leggen. Hierover is in april 2016 overleg gevoerd. Het landelijk bestuur heeft vervolgens een werkgroep samengesteld die zijn bevindingen zal voorleggen. De werkgroep Vrijzinnigen Nederland Nieuwe Stijl bestaat uit:

- Arthur Modderkolk | afdeling Driebergen
- Frouwke de Boer | afdeling Voorburg-Sassenheim
- Han Jansen | afdeling IJsselstreek
- Han van Manen | afdeling De Bilt/Bilthoven
- Jan Siepel | afdeling Bennekom
- Harry Rijken | landelijk bestuur
- Sjoukje Bouwes Bavinck-van der Wal | landelijk bestuur
- Wies Houweling | algemeen secretaris

De werkgroep heeft een notitie geschreven en deze met een aantal vragen voor peiling en advies naar de afdelingen gestuurd. De notitie doorloopt najaar 2016 de gebruikelijke inspraak/meedenk route langs de Regionale Bijeenkomsten en de voorgangers.

De notitie biedt mogelijkheden voor de vernieuwing van de vereniging en aanpassing van de statuten aan de huidige tijd.

2.4 Innovatiesubsidies

In november 2014 besloot de vereniging € 100.000 vrij te maken uit het Continuïteitsfonds voor het starten met innovatieprojecten in afdelingen. De werkgroep bestond uit: Feiko Prins (landelijk bestuurslid en voorzitter), Mary Bregman (voorganger afd. Soest), Han Jansen (secretaris afd. Brummen), Ad Soutendijk (voorzitter afd. Brielle), Elsbeth Goettsch en Wies Houweling. De werkgroep zorgde aan de hand van vooropgestelde criteria en de vermogenstoets voor de verdere uitwerking. Er zijn in totaal 41 aanvragen gedaan. Er zijn in 2014/2015 24 toezeggingen gedaan en 7 afgewezen. In 2015/2016 zijn 19 aanvragen geweest waarvan 9 zijn toegezegd, 2 nog verder afgehandeld moeten worden en 8 projecten zijn afgewezen.

Het aantal aanvragen neemt toe. Er zijn natuurlijk een aantal afdelingen die erg goed weten hoe het werkt, maar ook afdelingen waarvan het niet verwacht was, komen met een idee en een aanvraag. Het stimuleert afdelingen om na te denken over vernieuwende activiteiten. Er zijn echter nog weinig evaluatieformulieren (11) ontvangen waardoor er van de werkelijke impact nog geen volledig beeld is te vormen. Daarvoor zijn de projecten ook te divers. Er zal meer ruimte op de website en in Ruimte moeten komen voor de beste innovatieprojecten zodat afdelingen worden gestimuleerd ook een aanvraag te doen.

Opening Nederlandse avond op de ICUU Conferentie 2016

2.5 Ondersteuning van voorgangers

Dit jaar is Aries van Meeteren, de nieuwe voorganger van Hardinxveld-Giessendam, verwelkomt op het landelijk bureau voor een consentgesprek en voor het nader kennismaken met de landelijke organisatie. Ook zijn er twee voorgangers die beide werken in een zorginstelling toegelaten tot het convent van voorgangers op hun eigen verzoek: Jarek Kubacki en Wilma de Jong.

Sinds dit jaar is er een apart/aanvullend convent voor voorgangers die werkzaam zijn in een zorginstelling. Voor voorgangers die in zorginstellingen werken is twee dagen Bijtanken te lang en de bijscholing die zij moeten volgen, moet specifiek gericht zijn op hun werk. Wel vinden zij het prettig elkaar tweemaal per jaar te ontmoeten en een casus te bespreken. De groep van voorgangers in zorginstellingen bestaat uit: Marianne Zandbergen, Ineke Adriaansz, Diet van Dorsser, Estella Schinkel, Wilma de Jong en Jarek Kubacki.

Lezing Klaas van Egmond op de ICUU Conferentie 2016

3. Versterking van het netwerk

Het landelijk bestuur en het landelijk bureau onderhouden contacten op landelijk en internationaal niveau. Zoals elk jaar zijn ook dit jaar de bijeenkomsten van het functionarissenoverleg met de functionarissen van Doopsgezinden, Apostolisch Genootschap, Remonstranten en VVP bijgewoond en het daaraan verbonden tweejaarlijks voorzitters- en functionarissenoverleg.

3.1 ICUU conferentie in Nederland Mennorode Elspeet

The Winds of Change 17 – 23 juli 2016

The International Council of Unitarians and Universalists (ICUU) is een netwerk van deelnemende groepen uit de hele wereld, die meestal bekend staan onder de naam Unitarians of Unitarian Universalists. Het zijn vrijzinnigen wereldwijd.

De ICUU is opgericht in 1995. De vorige tweejaarlijkse bijeenkomsten waren in de Filipijnen (2012), New York (2014) en in Nederland (2016).

Wat hebben wij er aan

Vrijzinnigen hebben vanouds een netwerkstructuur en dat is noodzakelijk voor vernieuwingsprocessen, kwaliteit en zelfbewust zijn. De volgende punten zijn van belang voor onze vereniging.

Vernieuwingsprocessen

Vernieuwing op het gebied van het maken van plannen voor de toekomst. Het Verenigd Koninkrijk (VK) presenteerde een proces waarin veel van de ruim 3500 leden met elkaar toekomstplannen hebben bedacht.

De uitwisseling van gemeenten/afdelingen die door vrijwilligers worden geleid was inspirerend. Verder was er een speciale workshop voor het begeleiden van deze leiders op het gebied van rituelen door enkele voorgangers.

Kwaliteit

De opleiders van voorgangers vanuit de VS, de VK en Roemenië waren aanwezig en gaven inzicht in de wijze waarop voorgangers worden opgeleid. Vanuit de UUA (VS) was er een onderzoek 'Fullfilling the Call' over de kwaliteiten waarop voorgangers opgeleid worden met duidelijke aandacht voor de ondersteuning van voorgangers van elkaar en de bijscholing en training.

Zelfbewustzijn

We zijn lid van een internationaal netwerk, een internationale beweging voor vrijzinnigheid. Voor bestuursleden, voorgangers en jongeren een kans om te leren, kennis door te geven en een netwerk te bouwen, dat hier in Nederland en wereldwijd verschil kan maken. Er waren ruim 150 mensen aanwezig vanuit 27 landen. Daarvan waren er ruim 20 mensen uit Nederland betrokken. De afdeling Bennekom was 17 juli 2016 gastvrouw voor de bezoekers uit het buitenland en heeft hen verteld over de afdeling en de plannen voor de toekomst.

Een uitgebreid verslag is op het landelijk bureau verkrijgbaar.

Deelnemers ICUU Conferentie 2016 op bezoek bij afd. Bennekom

3.2 Stichting stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed (SSVG)

Op 10 mei 2016 beleefde de stichting samen met meer dan 400 andere vrijzinnigen het hoogtepunt in haar bestaan: de inauguratie van de bijzonder hoogleraar vrijzinnig religieus gedachtegoed en humanisme aan de Universiteit voor Humanistiek. Laurens ten Kate hield een inspirerende rede getiteld 'Een Vreemde Vrijheid'. De rede is in druk verspreid naar alle afdelingen en voorgangers.

Dit jaar waren er twee bijeenkomsten van het vrijzinnig universitair netwerk (VUN), vrijzinnig hoogleraren en universitair docenten in aanwezigheid van Laurens ten Kate en de unieke conferentie Vrijzinnigen 2.0 voor vrijzinnige voorgangers in Nederland van de Doopsgezinden, Remonstranten, VVP, het Apostolisch Genootschap en Vrijzinnigen Nederland. Deze conferentie was zaterdag 30 januari 2016 op Villa Heideheuvel in Hilversum en werd mede voorbereid door het VUN en Wies Houweling.

Inaugurele rede van Laurens ten Kate

3.3 VVP

Driemaal dit jaar spraken het landelijk bestuur van de VVP en Vrijzinnigen Nederland met elkaar. Beide organisaties voeren de naam vrijzinnig en kunnen elkaar ondersteunen het vrijzinnig gedachtegoed te verspreiden. Niet teveel praten meer, maar samen doen is de gezamenlijk beleidslijn. We starten met drie gemeenschappelijke projecten: een conferentie voor voorgangers van de beide organisaties, een dag voor de leden van beide organisaties en een eenmalig Vrijzinnig Magazine. De uitvoering van de projecten is in het komende seizoen.

3.4 Raad van Kerken

De algemeen secretaris, Wies Houweling, is de primus en de secretaris van het Conventsbestuur Johan de Wit is secundus bij de vergaderingen van de landelijke Raad van Kerken. Op de agenda stonden in 2016 o.a.

Amoris Laetitia, Euthanasie, Vluchtelingen problematiek, Solidariteitsactie met Syrië en omliggende landen, de PKN nota kerk 2025, ledenwerving en publiciteit.

Wij ondersteunen het vrijzinnige geluid in de Raad.

3.5 Zinweb

Op 31 december 2015 liep de overeenkomst van de vrijzinnige organisaties met Stichting Zinweb af. Zinweb zoekt naar nieuwe wegen en er zijn oriënterende gesprekken geweest.

3.6 Zin in Opvoeding

Het gezamenlijke project Zin in Opvoeding is al weer het derde jaar ingegaan. Veel inspanning is geleverd om ouders te inspireren bij de opvoeding. De website en de facebookpagina wordt goed bezocht. Er wordt gewerkt aan een nieuwe website.

125 jaar Ameide Tienhoven

4. Landelijke projecten extern gefinancierd

Archief 2

In september 2016 kon er, dankzij subsidies van de VPSB en de Vrijzinnige Fondsen, begonnen worden aan het ordenen en het beschrijven van de 55 meter archief dat sinds 1983 bij het Utrechts Archief was ondergebracht. Elsbeth Goettsch ging 1 maal per maand naar Utrecht om de meters dozen door te spitten, daarbij geholpen door Wendelmoet Koek-Faber. Het is van belang dat het totale archief van de landelijk vereniging beschikbaar is voor onderzoek.

Magazine

Op 11 september 2015 presenteerde de vereniging het eenmalig magazine 'Hoezo Vrijzinnig?!'. Alle leden kregen het toegestuurd en de afdelingen ontvingen op verzoek extra exemplaren om uit te delen aan bezoekers en belangstellenden.

De evaluatie was goed, zowel wat betreft de inhoud als de uitvoering.

Geloof zonder zekerheid

Dit jaar werkten wij aan de vertaling van het boek van dr. Paul Rasor, 'Faith without certainty', een zeer toegankelijke inleiding in vrijzinnig geloven en theologie. Skandalon is de uitgeverij, de st. Vrijzinnige Vogels financiert de kosten en de presentatie is op de AV 2016.

Vrijzinnige week 2016

Voor het eerst is er een nauwe samenwerking met stichting Allegoeds. Omdat het in de winter moeilijker voor veel van onze leden wordt om een lezing te bezoeken, is er nu een hele week van 21 - 26 november 2016 gepland met een zeer vrijzinnig cultureel aanbod in lezingen, muziek en museumbezoek. Het is een eenmalig aanbod waarbij het landelijk bureau het programma verzorgt, st. Allegoeds de vakantie en de VPSB subsidie verleent.

Wies Houweling, algemeen secretaris

Convent van voorgangers

Voorgangers

Per 1 september 2015 waren 28 voorgangers werkzaam bij Vrijzinnigen Nederland. In de loop van het jaar september 2015/september 2016 vonden de volgende mutaties in het voorgangersbestand plaats:

- Klaas Douwes werd in Apeldoorn aangesteld als voorganger en opvolger van Anja van de Poppe van de gecombineerde afdeling Vrijzinnigen, Remonstranten en VVP;
- Harm Knoop vertrok als voorganger in Varsseveld en werd opgevolgd door Nicoline Swen;
- Jokelien van Kampen, Harm Knoop en Zandrie Albada verwierven de status van emeritus; - Zandrie werd in Hardinxveld-Giessendam als voorganger opgevolgd door Aries van Meeteren;
- Wilma de Jong, geestelijk verzorger, werd toegelaten als lid van het convent;
- Maja Nieuwenhuis werd voorganger in Tholen;
- Hermien Bleumink overleed in 2016.

Conventsbestuur

Op 1 september 2015 bestond het conventsbestuur uit Marthe de Vries, voorzitter, Nicoline Swen, vice-voorzitter, Harm Knoop, lid, Ali Manenschijn lid hoofdbestuur namens het convent, Zandrie Albada, lid en Wies Houweling, lid. Op de huishoudelijke vergadering van het convent tijdens bijtanken, gehouden op 1 september 2015, traden Ali Manenschijn en Marthe de Vries af als bestuursleden en trad Johan de Wit toe tot het bestuur als secretaris. In de loop van 2016 traden Zandrie Albada en Harm Knoop af als bestuurslid omdat zij met emeritaat gingen. Per 1 september 2016 bestaat het conventsbestuur uit Nicoline Swen, voorzitter, Johan de Wit, secretaris, Ineke Adriaansz, lid en Wies Houweling, lid.

Het conventsbestuur kwam in het verslagjaar zevenmaal in vergadering bijeen. Met het hoofdbestuur werd in mei 2016 een gezamenlijke vergadering belegd.

Aandachtspunten in het verslagjaar

Het conventsbestuur heeft zich met name gebogen over de vraag hoe en op welke wijze de permanente educatie vorm en inhoud kan krijgen. De hieraan verbonden kosten bleken een belangrijk obstakel te zijn. Initiatieven vanuit de opleiding voor vrijzinnige voorgangers werden nauwelijks ontplooid. De permanente educatie verdient in de toekomst nog de nodige aandacht.

Activiteiten

Een bijzonder evenement voor vrijzinnige voorgangers werd op 30 januari 2016 georganiseerd op initiatief van SSVG door Wies Houweling onder de titel "Vrijzinnigen 2.0".

Een experiment dat voor herhaling vatbaar bleek.

Onder auspiciën van het conventsbestuur is het jaarlijkse bijtanken georganiseerd. In Mennorode kwamen de voorgangers van het convent bijeen op 29 en 30 augustus 2016 rondom het thema "Competenties voor de Zondagmorgen".

Samenwerking landelijk bureau

Het secretariaat van het convent werd door de medewerkers van het landelijk bureau in het verslagjaar intensief en positief ondersteund.

Johan de Wit, secretaris

*landelijk bureau: Wies Houweling (algemeen secretaris),
Elsbeth Goettsch (bureaucoördinator) en Jorien van Maanen (communicatie)*

Vrijzinnig Protestantse Stichting voor Bejaardenzorg (VPSB)

De VPSB verstrekt jaarlijks subsidies voor projecten in de vrijzinnige sfeer in het algemeen en voor ouderen in het bijzonder. Het grootste deel van de ondersteuning komt terecht bij de partnerorganisaties Vrijzinnigen Nederland, in de vorm van de subsidie ouderenpastoraat en de subsidie materiële voorzieningen voor afdelingen, en bij de Stichting Allegoeds.

Daarnaast verstrekt de VPSB aan landelijke projecten van Vrijzinnigen Nederland en overige projecten met een vrijzinnig karakter, waaronder publicaties.

Op 28 september 2015 heeft, onder leiding van Aart van Lunteren en Coby Timmerman, een door de VPSB georganiseerd symposium over 'Extremisme, geweld en religie' plaatsgevonden voor vrijzinnige pastores. De inleidingen zijn in Ruimte opgenomen.

In november heeft Aart van Lunteren afscheid genomen van het bestuur. In zijn plaats is Helene Westerik-Lammers benoemd.

Wendelmoet Koek-Faber

Een bijzondere Pinksterdag in Wassenaar. Drie dansers (en een zanger)...

Interkerkelijke Overleg in Overheidszaken CIO

De ANBI regeling blijft een belangrijk aandachtspunt voor het CIO. Om een aantal redenen is het idee opgekomen om hiervoor een aparte werkorganisatie in de vorm van een stichting op te richten. Het plan hiervoor bevindt zich in een vergevorderd stadium.

Meer dan de afgelopen jaren hebben actuele zaken de aandacht gevraagd van het CIO. Een sprekend voorbeeld daarvan zijn de ontwikkelingen rondom de opvang van vluchtelingen en de rol die de kerken daarin kunnen spelen.

Wie geïnteresseerd is in waar het CIO zich zoal meer mee bezighoudt, kan een kijkje nemen op de nieuwe website, die afgelopen voorjaar gelanceerd werd: www.cioweb.nl

Wendelmoet Koek-Faber

..van de Dutch Don't Dance Division brachten een heel andere dimensie in de dienst.

CIO-O Pleidooi voor een nieuw Protestants Centrum voor Godsdienst Vormings Onderwijs

Als bestuurslid Commissie CIO-O vang ik de laatste jaren signalen op, dat de traditionele aanpak van het PC GVO (protestants godsdienst vormings onderwijs) niet meer goed aansluit bij de vraag van de openbare basisscholen. In het jaarverslag 2015 staat: "De dalende trend uit voorgaande jaren wat betreft lesaanvragen zette zich in 2015 door." Reden voor mij om een nader onderzoek in te stellen. Om een representatief beeld te krijgen, ging ik te rade bij de 10 regiobegeleiders, die ieder 40 docenten onder hun hoede hebben. De reacties komen overeen met de uitkomst van een verkennend onderzoek in 2013 door de jeugdorganisatie van de PKN (Protestantse Kerk Nederland). Die luidt:

"Veel dertigers, vaak jonge ouders, die nog wel christelijk zijn opgevoed, zoeken voor de grote vragen in het leven niet langer het antwoord in kerk en geloof."

De afname van het (actief)betrokken lidmaatschap van een kerk voor deze leeftijdsgroep betekent niet, zo stelt de PKN, dat deze generatie minder gelovig, minder religieus of spiritueel is. Omdat ik benieuwd was naar de door de regiobegeleiders bedachte oplossingen, heb ik een vervolgonderzoek gedaan. Enige voorbeelden van hun reacties waren:

"Spiritualiteit en christelijke spiritualiteit sluiten heel dicht aan bij ons cultuur. De sleutel naar de verbinding is de ervaring: geraakt worden."

Belevingsgericht PC GVO, zo concludeer ik uit mijn onderzoeken, is opener en uitnodigender dan het traditionele onderricht. Het bestuur van de PC GVO ging helaas niet akkoord met mijn pleidooi.

Bert Jansen

Stichting Allegoeds

Stichting Allegoeds organiseert al 45 jaar vakanties voor ouderen die niet meer zelfstandig op vakantie kunnen gaan. De vakanties worden begeleid door vrijwilligers en zijn aangepast aan de zorgbehoefte van de gasten. De vakanties zijn geen doel op zich, maar een middel om gasten uit hun vaak eenzame leven te halen en te laten merken dat ze gezien worden. Onze gasten genieten van het onderlinge contact, de natuur en de activiteiten. Een vakantie doorbreekt het isolement en geeft weer perspectief.

Onze vrijwilligers maken het voor de ouderen mogelijk om op vakantie te gaan en zijn van grote waarde, bieden een luisterend oor en bewerkstelligen onderling contact. De verbinding die ontstaat, is er niet alleen tijdens de vakantie, maar ook daarna. Geregeld houden ouderen na de vakantie contact met elkaar. Het isolement is doorbroken en de oudere ziet weer nieuwe mogelijkheden. Ooit ontstaan vanuit de Vrijzinnigheid, is deze sociale meerwaarde anno 2016 nog steeds actueel.

Een belangrijk moment in het afgelopen jaar was de vaststelling van de meerjarenstrategie.

Terwijl andere maatschappelijke organisaties zich terugtrekken als aanbieder van ouderenvakanties, wil Allegoeds in de komende jaren juist meer mogelijkheden aanbieden aan ouderen die zonder ons niet (meer) op vakantie kunnen. Vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft Allegoeds de ambitie om substantieel te groeien om meer gasten een vakantie met een sociale plus te kunnen bieden.

In 2015 mochten we meer dan 2500 gasten ontvangen. Zowel het aantal gasten in de eigen accommodatie Het Bosgoed, als bij Allegoeds Vakanties nam toe.

Aan alle gasten vragen we na afloop hoe zij hun vakantie waarderen. De gasttevredenheid scoort enorm hoog; 96,8% van de gasten is zeer tevreden/tevreden over de vakantie en het gemiddelde rapportcijfer dat gasten aan de vakantie toekennen bedraagt 8,4!

Jos Breuer, directeur

Landelijke Stichting IKOS

(IKOS=Interkerkelijke Stichting Onderwijszaken)

Het IKOS-bestuur heeft zich ook in 2015 en 2016 ingezet om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het Godsdienstig Vormingsonderwijs op de Openbare school (GVO). IKOS heeft als uitgangspunt kinderen kennis te laten maken met het 'christelijk gedachtengoed in de context van de pluriforme openbare school, die zich bevindt in een multiculturele en multireligieuze samenleving'.

Het belangrijkste middel voor het bereiken van dit doel is een bijdrage leveren aan de inhoud van het GVO door het (doen) uitgeven van IKOS Onderwijs (tot 2015 IKOS onderwijsblad), dat een jaarplan biedt met lessen, die op de website GVO-plein te vinden zijn.

Versterking plaatselijk draagvlak

Het bestuur van PCGVO heeft eind 2014 besloten gericht aandacht te besteden aan de verbreding van het lokaal (regionaal) draagvlak voor het godsdienstonderwijs. Het gaat om een goede taakverdeling tussen alle betrokkenen: docenten, PCGVO, regiobegeleiders en plaatselijke kerkelijke werkgroepen. Voor Landelijk IKOS een belangrijke zaak, omdat vanuit onze traditie plaatselijke IKOS werkgroepen een essentiële inbreng hebben in het GVO op de openbare school.

IKOS 70 jaar

November 2015 was het 70 jaar geleden dat IKOS opgericht werd. Dit heuglijke feit werd gevierd met de uitgave van een jubileumboekje dat in mei 2016 is verschenen. Op de landelijke studiedag van PCGVO is het jubileumboekje "IKOS 70 jaar jong" gepresenteerd. Het is te verkrijgen bij het Centrum Voor Levensbeschouwing in Leeuwarden.

Pieter Witteveen, secretaris Landelijke Stichting IKOS

Websites voor meer informatie:

<http://www.ikoslandelijk.nl/> <http://www.gvo-plein.nl/> en <http://www.centrumvoorlevensbeschouwing.nl/>

Samenstelling landelijk bestuur Vrijzinnigen Nederland 2015-2016

v.l.n.r.

- S.D. (Sjoukje) Bouwes Bavinck-van der Wal, Heelsum
- H. (Harry) Rijken, penningmeester, Lunteren
- J. (Johan) de Wit, Andijk (op voordracht van het Convent van Voorgangers)
- F.W. (Feiko), secretaris, Hilversum
- C.M. (Ineke) Jacobsen Jensen, voorzitter, Haarlem
- W. (Willem) Würdemann, Wageningen

Samenstelling Convent van Voorgangers en vertegenwoordigingen van Vrijzinnigen Nederland

(naar de stand op 31-8-2016)

Bestuur Convent van Voorgangers

- N. (Nicoline) Swen-Fischer, Lochem
- J. (Johan) de Wit, Andijk
- (Ineke) Adriaansz, Kampen
- L.J. (Wies) Houweling, Amsterdam

Stichting Allegoeds

- J. (Coby) Timmerman, Ermelo

Vrijzinnige Protestantse Stichting voor Bejaardenzorg VPSB

- A.P. (Noud) Punt, penningmeester, Zierikzee
- W.W. (Wendelmoet) Koek-Faber, Doorn

Nieuwe Vrijzinnige Omroep NVO

- G.G. (Bert) Geyskes, Bilthoven

Raad van Kerken (geassocieerd lid)

- L.J. (Wies) Houweling, Amsterdam, primus
- J. (Johan) de Wit, Andijk, secundus

International Association for Religious Freedom IARF

Nederlandse Ledengroep

- vacature

Landelijke Stichting IKOS

- vacature

GVO Protestants Centrum voor Godsdienstvormingsonderwijs

- E.J. (Jan) Hendriks, vertegenwoordiger vrijzinnige geloofsgemeenschappen

Interkerkelijk Overleg in Overheidszaken CIO

- Algemeen: W. (Willem) Würdemann, Wageningen
- W.W. (Wendelmoet) Koek-Faber, Doorn

CIO-O

- L. (Bert) Jansen, Apeldoorn

Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied ISK

- H. (Harry) Schram, Baarn

ICUU

- L.J. (Wies) Houweling, Amsterdam

Redactie Ruimte/Mens&Tijd

- A. (Aart) van Lunteren, Eezinge
- F.W. (Feiko) Prins, Hilversum
- E. (Evelijne) Swinkels-Braaksma, Nieuwegein
- E. (Elsbeth) Goettsch, Zwolle

Zin in opvoeding

- M. (Marjan) Hengeveld, Tiel

JAARVERSLAG
2015-2016